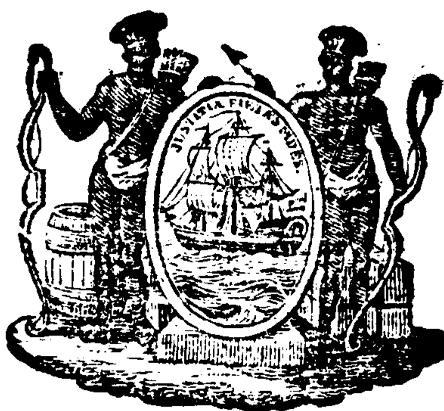
N°. 78.

1834.

DINGSDAG, DEN 30sten SEPTEMBER.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 27 *September* 1834.

Van wege Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden:

Aan den Slaaf *Henrij*; toebehoord hebbende aan RACHEL GODET.

Aan den Slaaf *Frans*; toebehoord hebbende aan FRANS VAN EIJCK.

Aan den Slaaf *Pieter*; toebehoord hebbende aan M. L. van P. L. BEEKERS.

Aan den Slavin *Henriette*; toebehoord hebbende aan J. H. CORDUA.

Aan den Slaaf *Johannes*; toebehoord hebbende aan A. S. GELDERLIN.

Aan den Slaaf *David*; toebehoord hebbende aan M. D. JESSURUN.

Aan de Slavinnen *Livia* en *Francina*; toebehoord hebbende aan den Boedel van wijlen M. M. van GARDO.

Aan de Slaven *Johanna*, *Magdalijntje*, *Sonbert* en *Mietje*; toebehoord hebbende aan J. B. JACOBS.

Aan de Slaven *Sophia* en *Samuel*: toebehoord hebbende aan A. MAC DONALD.

Aan de Slavinnen *Mietje*, *Francina Elisabeth* en *Arielle Adriana*: toebehoord hebbende aan de weduwe wijle W. H. VAN OMMEREN, geboren THOMAS.

Aan de Slavin *Josina*; toebehoord hebbende aan J. van VAN OMMEREN.

Aan de Slavin *Antje*; toebehoord hebbende aan de weduwe D. B. JACOBS, geboren SOESMAN.

Aan den Slaaf *Cadet*; toebehoord hebbende aan de Firma van Gebroeders VAN GELDER.

Aan de Slavin *Dina*; toebehoord hebbende aan den Boedel van wijle CATHARIJNTJE van BUURMA.

Aad den Slaaf *Felix*; toebehoord hebbende aan den Boedel van wijlen G. W. RENS.

Aan den Slaaf *Paul*; toebehoord hebbende aan den Boedel van wijlen C. STUART.

Aan de Slaven *Louis* en *Johan*; toebehoord hebbende aan C. STEIN.

Aan de Slavin *Anna*; toebehoord hebbende aan G. C. HAMPE.

Aan de Slaven *Silvia*, *Robert Francois Heijdeman* en *Paulina Henriette Heijdeman*; toebehoord hebbende aan wijlen J. F. HASTER; — en dat gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

HENRY CHARLES KNIPPENSTEIN.
FRANS EIKENHOUT.
PIETER NOOITGEDACHT.
JOHANNA HENRIETTE SCHROMMER.
JOHANNES POELSTRA.
DAVID ALEXANDER TULP.
LIVIA WESTERBROEK.
FRANCINA SAPPEMEER.
JOHANNA BENSCHOP.
MAGDALENA BENSCHOP.
JOHANNES BENSCHOP.
MIETJE BENSCHOP.
SOPHIA VAN BUNTSCHOTEN.
SAMUEL VAN BUNTSCHOTEN.
MARGARETHA MARIA GROENLO.
FRANCINA JOHANNA ELISABETH GROENLO.
HENRIETTE ADRIANA GROENLO.
JOSINA TIJNAARD.
ANTJE ANKEVEEN.
DAVID VLEDDER.
LUCRETIA DINA ZUIDWOLDE.
HENRIJ FELIX OPPERDOES.
CHARLES NICOLAAS NEDERHORST.
LOUIS ZANDVOORT.
JOHAN ZANDVOORT.
ANNA ZOETERMEER.
SILVIA MARIA ELISABETH SCHARWOUDE.
ROBERT FRANCOIS SCHARWOUDE.
PAULINA HENRIETTE AUGUSTINA SCHARWOUDE.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 27 *September* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 26 dezer, n°. 1033/932, is tot *Bedienaar der Begravenissen* alhier, benoemd en aangesteld: CHRISTIAAN GERRIT KREPS.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

POSTKANTOOR.

Tot narigt van het Publiek dient, dat Z. M. Transport-Schip PRINS WILLEM FREDERIK HENDERIK, gekommandeerd door den Luitenant ter Zee C. VAN DER HART, op Donderdag den 2den October aanstaande, de reis naar *Curaçao* zal aannemen, om van daar direct naar het Moederland te vertrekken, en dat de Brievenzak voor genoemden Bodem bestemd, op dien datum des voormiddags ten *twaalf* ure, zal worden gesloten.

De Tweede Commies ter Gouvernements Secretarij, belast met de waarneming der Posterij,
A. P. TIRION.

Militair Bureau.

Den 25 *September* 1834.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, is bij Gouvernements Order van heden, n°. 216/24, aan Jonkheer J. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR., uit zijne betrekking van *Kapitein Kommandant* der Schutterij te *Curaçao*, eervol ontslag verleend.

En

Tot *Kapitein Kommandant* der Schutterij te *Curaçao*, *definitif* benoemd: de Heer C. L. VAN UIJTRECHT, *Kapitein Kommandant* van den Landstorm op genoemd Eiland, in welke laatstgemelde betrekking dezelve zal blijven continueren.

De Eerste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

PARAMARIBO, *den* 27 *September* 1834.

Tot nadere bekendmaking ten huize van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, geen *Avond-Gezelschap* zullende worden afgewacht;

Zoo heeft de ondergeteekende de eer, zulks ter kennisse van het Algemeen te brengen.

De Eerste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

Mislukte Aanslag OP SLUIS IN VLAANDEREN, OP DEN 12den JUNIJ 1606.

Een Kluchtig Heldenbedrijf,

BESCHREVEN DOOR

P. MEESTERS.

Hoe moeijelijk het ook velen valt eene Inleiding te maken, tot hetgeen zij te zeggen hebben, en hoe gemakkelijk het ook zou wezen, zoo maar terstond ter zake te komen, de Redevoerders wijken van het oude gebruik maar niet af, al raakt het begin ook geen kant of wal. Dien ten gevolge zal ik mij moeten onderwerpen, en mijne krachten moeten beproeven aan het stellen eener Inleiding, belovende ik al vooruit, dat zij niet lang wezen zal, ten einde de vrienden van beknoptheid gerust te stellen.

Alles is zeker, in betrekking tot het geheel, zeggen eenige wijsgeeren, en ik ben het met hen eens (het is kortheidshalve, dat ik mijne gedachte maar terstond zeg, het ware anders wel zoo redeneerkundig geweest, nog eenige

andersdenkenden te citeren; en het *pro* en *contra* te wegen). Al wat er gebeurd is, heeft moeten gebeuren, en al wat er nog geschieden moet, zal geschieden. Hetgeen wij, die niet verder zien dan onze neus lang is, onzekerheid noemen, is maar alleen voor ons onzeker, omdat we er geen verstand van hebben. Hoe heeft dit of dat kunnen plaats grijpen? vraagt men, even zoo verwonderd als iemand, die in het water valt en zich niet begrijpen kan, hoe hij, eensklaps, zoo nat is geworden. Wel zeer natuurlijk. Omdat het zoo zijn moest. — Maar zijt gij dan een Fatalist? — Het woord is mij wat te fataal, om zoo maar in eens ja te zeggen, doch ik weet beter middel. Neem al wat er gebeurd is; ga den zamenloop der omstandigheden na, en gij zult zien, dat het zich niet anders heeft kunnen toedragen. Wilt gij daarvan een voorbeeld, ik zal er u een leveren, en daardoor kom ik tevens ter zake.

In het begin der XVII. eeuw, toen Prins *Maurits* zijnen tijd kortte met de Spanjaards op te nestelen (een mensch moet toch *wat* doen), leefde er zekere *Louis de Comboursier*, geboortig van Provence, in Frankrijk. Kwam de man iets te kort, het waren altans geene titels, want hij schreef zich: *Seigneur du Terayl, Sieur de Rattier, Vicomte de Ravel, Chevalier de l'ordre et Cornette blanche de Monsieur le Dolphin, Baron de Moysack et de Pierlapompe, etc., ect. etc.* Voor het overige was het een klein kregel, maar acuit Franschmannetje, zeer voortvarend en ten uiterste *hardi*, moetende hij, hierin, veel gehad hebben van zekere Fransche kwast, die ons, in het jaar 1830, nog eens is komen plagen, de *Vicomte de Fontécoulant* namelijk. Het hoofdtalent van *du Terayl* bestond in het maken van vuurwerken, en was hij een der best Petardiers, dat is springbuskamer. In die hooglöffelijke kwaliteit diende hij den Koning van Frankrijk; maar, op zekeren tijd, zijn gedrag ten hove wat bont uitgevallen zijnde, vond hij het, voor zijne individuele zekerheid, geraden het land te ruimen, en kwam het eerst bij den Aartshertog *Albert* aan, dien toen met *Isabella*, dochter van *Filips II*, de Spaansche Nederlanden bestuurde.

Juist dienden er destijds bij de Sluissche bezetting twee overgeloopene Spanjaards, een koppel deuguisten, mannen Belials, en die, na alles afgeneusd te hebben, weder wegliepen, vertellende zij hunnen landgenooten, dat het verbrande wachthuis, buiten de Oostpoort, nog niet herbouwd was, en men van dien kant, de stad wel zou kunnen verrassen, aangezien men op de brug geene behoorlijke wacht hield.

Du Terayl, die men, volgens avanturiers costume, overal vinden kon, waar wat nieuws te hooren of een duit te verdienen was, dit geval vernomen hebbende, dacht, dat er nu voor hem gelegenheid was honderd uit te spelen. Met de zeilen in top naar den Aartshertog geloopen zijnde, gaf hij de mogelijkheid te kennen van Sluis te verrassen, bood aan om zich aan het hoofd te stellen, en wist een en ander zoo smakelijk op te disschen, dat *Albert* er zich van diepen liet. Het is toch een eigendommelijk talent der Franschen, pillen te vergulden, en brengen zij die kunst tot hooger graad, naar mate zij op een buitenkansje slammen. *En moins d'un moment* was het plan voorgedragen, bestaande hetzelve hier in, dat hij, door middel van petards, dat zijn instrumenten van buskruid gemaakt, welke men ergens aanhangt, en welke barstende, den boel aan stuk slaan; ik herzegge, dat hij, door middel van pétards, de sloten van de poort en van de ophaalbruggen zoude doen afspringen, *et de cette manière*, het volk van den Aartshertog binnen Sluis brengen. *Du Terayl* wist het zoo mooi voor te dragen, stelde de zaak zoo ligt, en van zoo een ontwijfelbaar goed gevolg, dat *Albert* zijne toestemming gaf. Het bezit van Sluis was, trouwens, voor zijne Aartshertogelijke Hoogheid eene zaak van groot gewigt. De stad lag zoo aan het eind van Vlaanderen, gaf den Hollanderen eenen bekwamen toegang tot zijne Staten, en verzekerde hen van het bezit der Schelde; hoe eerder die gelegenheid ophield, hoe beter voor zijne zekerheid, dus *aussitôt dit aussitôt fait*; *du Terayl* op de rit met een aantal manschappen, aan wier hoofd graaf *van den Berg* stond.

In de nabijheid van de stad gekomen, verkoos gemelde graaf het geval zoo wat van verre aan te zien: hij kon er dan wel zoo goed het oog over houden, en er beter rapport van doen. Wie weet ook, of *van den Berg* met geene afgunstige oogen zag, dat een verloopen Franschman den prijs der overwinning met hem deelde. Wij hebben iets dergelijks meer gezien, en zelfs nog niet lang geleden. Hoe dan ook, *du Terayl* kreeg een genoegzaam getal manschappen mede om zijn plan ten uitvoer te brengen. Op handen en voeten kropen de looze hoenderdieven stilletjes langs de Krabbeschans kwamen des nachts voor de stad, en verdeelden zich in twee partijen. De eene zou zich aan de Zuidpoort, en de andere aan de Oostpoort plaatsen, zullende, op een gegeven uur, de eerste eenen loozen aanval doen, terwijl de laatste hunne kans waarnemen zouden, om binnen te komen.

Ja, mijne vrienden! zoo had de Fransche *Achitofel* het plan gevormd om ons, weerlooze schapen, aan verslindende wolven prijs te geven. Religiehaat zou hier een allerakeligst tooneel van moord en verwoesting geopend hebben, terwijl men de vurige hebzucht van onbeschofte soldaten den vrijen teugel zou hebben gevierd. Het eene monster smachtte naar het bloed zijner medechristenen, het andere naar roof. De zwaarden waren gewet, de zwarte vanen reeds ontrold, dan een, in zich zelf niets beduidend, voorval maakte 's vijands oogmerk te schande.

Zeker kopie, waarvan het origineel voor velen nog onder de puinhoopen der vergetelheid bedolven is *Jantje van Sluis*, namelijk, wiens muzikalische werkzaamheden, in den stadhuistoren, door den bedilzuchtigen vreemdeling al dikwijls bespot worden, maar wiens inderdaad kluchtig klokkenspel men nog gaarne hoort, uit hoofde van den oorspronkelijken smaak, welke van de voorvaderlijke eenvoudigheid de duidelijkste kenmerken draagt. (De afgebeelde, wie hij dan ook zijn moge, ruste in vrede, tot hij straks ook eene rol op ons schouwtooneel krijge.) *Jantje van Sluis*, zeg ik, was nog niet door den beitel der *Phidiassen* vervaardigd, noch door de verwkwast der *Apellessen* geschilderd; alleen maar de klok van den kerktoren sloeg, en, naar deze zou men zich rigten. Nu was de echtgenoote van den koster, dien avond, op een kraamfeest geweest. Men had veel te praten gehad over het avortement van vrouw A, de drielingen van vrouw B, de zwerende borst van vrouw C., de hystéralgie van vrouw D. (Dit moest alles medewerken om Sluis uit de handen van zijne wraakgierige vijanden te verlossen, zoo als gij zult komen te hooren.) Het was dus wat laat geworden, ofschoon dit anders de gewoonte van de kosterin niet was, want hare kakelzucht ter zijde gesteld, en dat zij nooit anders sprak dan op eenen krakeelenden toon was het wel het beste mensch van de wereld. »Dat is toch wel een drommelsch werk,” zeide de koster (zwaarder vloekte den man nooit) dat mijne vrouw zoo lang uitblijft, ik moet de klok nog opwinden, en zet ik nu het licht in de lantaren, dan kan de vrouw intusschen te huis komen en bevindt zich in het donker, welke ontmoeting voor mij nooit anders dan kwade gevolgen hebben kan. Hoe daar nu mouwen aan gezet? Maar wacht eens!... *vivent les gens d'esprit!* Ik zal den lantaarn maar te huis laten en in het donker naar den toren loopen; ik weet trouwens den weg.”

Zoo gezeid zoo gedaan, want de man hield niet van lang delibereren. Als een pijl uit den boog van *Soranus* vloog de koster naar den toren, schommelde daar, in eene dikke duisternis rond, maakte zoo veel haast als hij maar kon, alle welke oorzaken dit ten gevolge hadden, dat hij het slagwerk overwond. Over eene kleine tuimeling, door het te driftig afklimmen veroorzaakt, alzoo het eenigzins luidruchtig gestoei van een paar kerkuilen, welke juist dien avond een pretje onder elkander hadden, onzen Held eenige vrees had aangejaagd, zullen wij nader hooren, daar dit ook al medewerkte tot behoud van onze stad.

In het holletje van den nacht kwam *du Terayl*, zoo als wij hier voor reeds zeiden, met zijn Canibaalsch gebroed aangestapt. Verschrikkelijk zagen zij er uit. Vierkante Polakkenmutsen hadden zij op hunne hoofden, en verbazende rapieren aan hunne zijden, zegt de Kronijk; doch dit doet er nu juist zoo zeer niet toe; het zijn al geen koks, die lange messen dragen, dus maar ter zake.

Aangezien nu de klok niet sloeg, vond *du Terayl* zich eenigzins gedesappointeerd, en wist daarom juist niet al te best, waar hij het had. Die aan de Zuidpoort, op het hun gegeven uur wachtende, stonden al te luisteren, dan met het eene oor, dan met het andere, doch hoorden niets. Zij dachten dus, dat men wat kwaads met hen voor had, en begonnen elkander al te vertellen, dat zij, in plaats van gerucht te maken, wel zouden doen, van maar stilletjes in te pakken. De zaken scheen hun niets minder dan zuiver toe, en zij stonden daar zoo alleen, met een hoopje volks, te midden der vijanden. Het werd ook al mooi laat, naar den tijd te rekenen, want aangezien het eene stijve koelte uit den Noordoosten waaide, kon men de klokken van *Aardenburg* en *Lapscheure* niet hooren, en die van *St. Anne* was juist bij den horlogiemaker.

Die aan de Oostpoort, waren al mede niet extra op hun gemak, maar kraakten al de eene kwade noot na de andere. »Ik weet niet mijnheer *du Terayl*,” zeide er een, »het is alles zoo stil, zoo stil als daags voor Paasschen. Zouden ze, in de stad, ook van ons nachtbezoek onderrigt wezen, en de roede al vast te weeken gelegd hebben? Ik kan juist niet zeggen, dat ik het op die serenades erg heb. Ik verbeeld mij, dat het genzenpak de klok expres opgehouden heeft, om ons net over den kop te halen. Het zijn zulke galgestroppen, Mijnheer *du Terayl*. Je kent ze nog maar half, maar wij hebben er hier al zoo lang mee verkeerd, en er is alle reden om te gelooven, dat ze wel eens met den duivel te raad gaan, want waar zouden zij het anders leeren.” »Kom! kom!” was het antwoord, »daar zal wat aan het uurwerk schelen. *mais que cela ne nous empêche pas*, wij zullen het maar eens proberen.” De bevelhebber van het voorste detachement order gekregen hebbende van op te rukken, gaf zijne meening te kennen, namelijk, dat hij bitter weinig zin in de expeditie had, en geloofde, dat er niet veel van na te vertellen zoude wezen. Algemeen kwam die diepe stilte verdachtelijk voor, doch hernam *du Terayl*: »*Allons! allons! n'ayez pas peur;*” en terstond stuurde hij drie van zijne beste zwemmers, elk met een pétard, een' naar het poortslot, en twee naar de brugsloten.

De serjant van de binnenwacht had intusschen geraas gehoord en was een reis aan de poort gaan kijken, dat zeer natuurlijk is: doch, op eene even zoo natuurlijke wijze, sprong, in dat oogenblik, het pétard, en zulks wel voor 's mans physionomie, zoodat hij, nog altijd op den weg der natuur wandelende, zoo dood als een steen ter aarde viel. Het volk van de wacht toegeschoten zijnde, zag de poortdeuren open, en vond niets eenvoudiger, dan ze weder toe te maken, hetgeen zij evenwel maar ten deele gedaan konden krijgen, daar het stoffelijk overblijfsel van den serjant er tusschen lag. *Du Terayl* stond terwijl tegen zijn volk te schreeuwen als een huurkoetsier, die men een fooitje beloofd heeft: »*Avancez donc! feutre! avancez donc!*” »ja, ja,” riepen de anderen, »avancez je maar; we zullen wel achteraan komen.” De zinrijkste vloeken, welke ooit militairen orateurs uitvonden, om de soldaten voort te drijven, rolden, de een na den anderen, over 's mans lippen, als knikkers van een leijen dakje, zoodat de geloovigen al kruis op kruis slogen, maar het mogt al niet helpen. Een enkele waaghals liet zich overhalen; stapte, als een tweede *Goliath*, vooruit, en stak het hoofd door de reet van de poortdeuren, als wilde hij zeggen: daar ben *ik*, maar werd, door een soldaat van de wacht, zoo onkunstmatig getrepaneerd, dat de lijder onder de operatie bleef, in plaats van te genezen. »Dat kom er nu van, als men dingen doet, daar men geene kennis van heeft,” zegt welligt iemand, maar dit was nog niet alles, want de visch rankte geheel vergald. »Zie je wel dat we verraden zijn,” zeide men. »Allons jongens! regtsom keert en *sauve*

qui peut." — "Dat de Franschman naar zijn geslacht loope met heel zijn entreprise," riep een ander, "of denkt hij dat we verschot van hersenpannen hebben?" — *Non, cendedis! cadedis*," schreeuwde *du Terayl*, *avancez! la ville est a nous*," maar al zoo veel van daag als gisteren, niemand voelde zich opgewekt, ofschoon het aan geen volk ontbrak, want de brug stond opgepropt, maar per abuis, met piekeniers in plaats van musketiers. Deze laatsten stonden op eenen afstand te wachten, tot zij gelegenheid kregen hunne musketten te gebruiken, hetwelk nu eenigzins verkeerd uitviel.

Middelerwijl was men van binnen wakker geworden, en had het verraad ontdekt. In den zamenloop der omstandigheden, die alle medewerken, om een bepaald doel te bereiken, had ook hier iets medegewerkt, hetwelk onze opmerking verdient. 's Kosters dierbare wederhelft had zich, den avond te voren, al dikwijls in het geval bevonden van haar sentiment te moeten zeggen, des zij meer op hare woorden had gelet, dan op hetgeen zij met de handen deed, en had, zoo doende, een stukje of wat te veel in den mond gestoken, dewelke den gewonen weg naar beneden gaande, haar, des nachts, eerst zeer incommodeerden, en, vervolgens, ook ten bedde uitjoegen. Een' geruimen tijd op- en afgegaan zijnde, en volstrekt geene klok hoorende, vroeg zij den koster op haren gewonen krakeelenden toon, wat er toch aan het uurwerk scheelde? welke vraag de slaapdronkene zeer beknopt beantwoordde met te zeggen: "Ik weet niet," en waarop zij het bevel uitvaardigde van terstond te gaan zien. De man, niet gewoon zijne vrouw iets te weigeren, voornamelijk als zij haar deuntje wat hoog instelde, stond op, en ging werkelijk de deur uit, maar zich herinnerende, hoe hij den vorigen avond, ten gevolge der voor aa gehaalde uilenhistorie, gevaren, of liever geruld was, besloot hij, na rijpe deliberatie, op de bank te blijven zitten, tot het dag werd, en een mensch behoorlijk van zich afzien kon. Een oogenblik daar post gevat hebbende, hoorde hij eenig geraas, vervolgens schieten, roepen, enz. Zich het ergste voorstellende, vloog hij schielijk op, benaf zich op weg, roepende alles door elkander, wat hem inviel, en men met een uitroepingsteeken zou kunnen schrijven, zoo als: *God save the king!* Houdt den dief! Vivat de Potter! Oranje boven! enz. Men was dus al gaauw bij de hand, daar men, des kosters psalmodierende stem herkennende, meende, dat hij uit naam van den eerwaardigen kwam, en er eene conspiratie tegen de nieuw gestichte kerk was uitgebarsten. Hierin was men, trouwens, ook zoo ver niet gemist.

Een tweede alarmmaker was een tamboertje, dat bij ons volk diende, en, om de kleinheid zijns persoon, *Jantje* heette. Dat ventje was niet alleen rap met zijne trommelstokken, daar hij al de marschen kende, welke er sedert den val van *Adam* getrommeld zijn, maar hij was ook buitengemeen gaauw ter been, zoodat hij de stad doordraafde en doortrommelde, dat het een pleizier was om te hooren en te zien, hebbende hij, met dat werk, in een oogenblik des tijds klaar. Was het volk schielijk op de been, het is *Jantje* die zoo schielijk heeft gewekt. Om deze zijne roemvolle daad te vereeuwigen, heeft men zijne beeltenis in den stadhuistoren geplaatst, waar hij alle uren en half uren op de klok slaat, en vind ik dien inval te geestiger, daar al wie met geene doofheid is bezocht, en van de geschiedenis iets kent, in de gelegenheid is, zich tweemaal zoo dikwijls den beroemden tamboer te herinneren, als er uren in den dag zijn. Met u dit te verhalen, heb ik dan tevens het doel bereikt, van u *Jantje van Sluis* te doen kennen.

Du Terayl stond, bij continuatie, te vloeken als een ketter, en te stampvoeten van nijd, doch vruchteloos. Met onwillige honden is kwaad hazen vangen, zegt men, en het is maar waar ook. Terwijl kregen die van de bezetting een stuk geschut of twee regt over de brug, en begonnen, met schrot zoo onvoorzigtig te schieten, dat zij al menig mensch zeer deden, en ook wel eens dood schoten. De vijand zou het hazenpad wel hebben willen kiezen, maar daartoe was geene bekwame gelegenheid meer, zoo de vijandelijke musketiers nu kwamen om te helpen; doch daardoor, niet alleen de passage afsloten, maar ook het gedrang voorbeeldeloos vermeerderden. Dit werd zelfs, te midden der brug, zoo groot, dat zij, die zich daar bevonden, voelden, dat men hun de ingewanden ging uitpersen, en dit toch ook geene manier van sterven zijnde voor een fatsoenlijk mensch, zoo wipten er velen over de leuning. Wie nu niet zwemmen kon, ging den weg van alle vleesch of visch. Dit getal was zelfs zoo groot, dat de veerman van de Styx, zoo veel drenkelingen ziende aankomen, meende dat er een zeeslag plaats had, en zich maar moeijelijk overtuigen liet, dat de grachten van Sluis hem zoo veel passagiers leverden. Het heugde den ouden *Caro*, trouwens, van het nog eene reis zoo druk gehad te hebben, den 23 en 24 Junij, anno 1340 namelijk, toen er, voor het Hazegras, eenige honderden schepen aan het bakkeleijen waren, de Engelschen, voor het eerst, geschut aan boord hadden, en 230 Fransche schepen in den grond boorden. Hij had dus nog zoo wat kennis aan Sluis.

Intusschen bleven die van binnen maar aan het kanonneren, zoodat er al menig vijand dezer wereld overleed. Eenige Engelschen, die, juist hun kwartier digt bij de poort hadden, en die al vroeg bekend staan, als de vriendelijkste niet wezende (*vide* hier boven het geval van *'t Hazegras*), maar des te meer van de griep houden, werden mede wakker, en gaven zich geen' tijd hunne kleederen behoorlijk aan te trekken, maar liepen in hun hemd naar de poort. Had men tot hiertoe forte gespeeld, het was nu fortissime. Van 's vijands zijde was er, door het voltigeren over de leuning, eenige lucht gekomen, dus, loop je niet dan heb je niet. Elk, om wat meer agiliteit aan zijne onderdanen te geven, wierp zijne pakkaadje weg. Tot overmaat van smart was het dien morgen wat beslijkt, zoodat *Du Terayl* niet alleen zijn schoeisel verspeelde, maar vele van zijne lieden in den modder bleven steken en gevangen werden, want onze jongens waren dat slijk trappen vrij wat beter gewend. Het volk van buitenschansen raakte mede op de proppen, en blies niet weinig onder de vlugtende menigte. Enfin, een ongeluk komt nooit alleen, en zoo ging het hier ook. Een der Engelschen, denkelijk een Bergschot, had het eenige hemd, hetwelk hij bezat, 's avonds te voren naar de waschvrouw laten brengen, en was, voor een' enkelen keer, maar eens in *puris naturalibus* naar bed gekropen: het was toch in den zomer. Hoorende wat er gaande was, wilde hij nogtans van de partij wezen, en dat buitenkansje niet zoo maar laten loopen, pakte zijn roer en patroontasch, en stoof al mede ter poorte uit, ofschoon het anders hier zeer beleefd is, elders dan in het paradijs, naakt te verschijnen. Door den slijk heen spattende, was onze gewapende Adamiet alras in een fraai gevlekt luipaard gemetamorphofeerd. In die origineele gedaante achterhaalde hij eene bende van 25 Bourgondiërs, die, omziende, niet twijfelden, of de Geuzen hadden den satan in hunne dienst genomen. Zoo lang zij met menschen te doen hadden was het nog wat, maar nu de duivel in persoon kwam, nu had men aan een half dozijn beenen te weinig. Ook daar de getijgerde Schotsman hun al menigen Engelschen vloek achteraan wierp, en zij niet regt verstonden wat hij eigenlijk wilde, vonden zij goed alles af te werpen wat zij hadden, niets mede nemende dan hunne individuen. Het was onze trouwe bondgenoot daar juist om te doen; hij kwam te huis met zoo veel sabels en geweren als hij maar zeulen kon, en van het hoofd tot de voeten in de plunje.

Zoo als ligtelijk te bevroeden is, was er in de stad veel drukte. Magistraat en Kerkeraad waren permanent vergaderd. De doctoren, chirurgijns en apothekers waren in de weer, eerst voor de dames, die het op de zenuwen hadden (ik vraag excuse voor dat anachronismus daar die ziekte toen nog niet in de mode was; ik wil eigenlijk zeggen geschrikt hadden), vervolgens voor de gekwetsten. Wie wat had, bragt zijn spaarpotje in zekerheid; die niets had, kreeg nieuwe hoop; de herbergiers zagen veel nering te gemoet; de jongens vertelden elkander dat het dien dag geen school zou wezen, en op de openbaren vergaderplaatsen, zoo als op de kaai en op de beestenmarkt, loog men om te bersten.

Kwart over 10 ure rukte het garnisoen weder binnen. Elk had buit gemaakt, de eene dit, de andere dat. Die van de smalle gemeente deden eene nalezing en vonden nog menige kous, menigen schoen, menige Polakkenmuts. *Jan Houtepen* was op zijn Bourgondisch gekleed en *Ka den Aap* op zijn Spaansch. Het leed geen drie dagen, zegt de Kronijk, of de kinderen Israëls kwamen met heele zwermen naar Sluis, om de veroverde kleedingstukken op te koopen.

Met hoopen kwamen de gevangenen binnen, en daaronder een Jezuit, die onderscheidene wonden had. « Waar steken de Jezuiten zich al niet in!" zult gij wel zeggen, maar die was eigenlijk gekomen om de eerste mis weder te Sluis te lezen. Heeft zijn Wel-Eerw., ten dien einde, het boek der bestemmingen geraadpleegd, dan heeft hij ook op het verkeerde bladje gelezen, want in plaats dat hij de mis voor anderen las, las men ze voor hem, daar hij aan zijne wonden smertelijk was komende te overlijden.

Onder de dooden telde men een' der Judassen, die de stad hadden willen verraden. Men zegt dat de vent er magtig leelijk uitzag. Velen bejammeren het, dat men hem niet levend heeft kunnen krijgen, te einde ook eens een autodafé te geven, en eens te proberen wie beter branden, geloovigen of ketters; doch ik houd dit voor onvoorzigtig, want als hij een reis geen vuur had willen vatten, dan was er alle reden geweest om den Geuzen toe te roepen: « sliep uit! sliep uit!" al hetwelk toch maar eene malle vertooning geweest zou zijn.

Groote vreugde was er in de stad over den mislukten aanslag. De weldenkenden dankten den Hemel; de goddeloozen dronken zich zat, en liep *Reintje de Kakkerlak*, zeker Spaanschgezinde herbergier, en spion tevens, nog gevaar van overlast te lijden, daar hij, bij het algemeen gevlag, zijne vlag, als uit schimp, in eene afdalende, in plaats van in eene rijzende houding had geplaatst, en men dien schimp had bemerkt.

Wat onzen Koster betreft, die schijnt of belangloos te zijn geweest, of zijn belang niet te hebben gekend. Bij den verhaalden toestand van zaken had hij zich voor altijd in de gratie van vrouw Fortuin kunnen insinueren. Hij had, met een uitgestreken gezigt, kunnen vertellen, dat de aanslag hem in den droom was geopenbaard, en hij, voorbedachtelijk, de klok overwonden had, overeenkomstig den raad, hem mede in den droom gegeven. Bij de reputatie van een' Profeet, had hij nog het pensioen van een voornaam ambtenaar kunnen krijgen. In gewigtige gevallen had men hem nog wel eens kunnen laten droomen, en, bij een weinig oefening in het vak van voorzegging, had hij dan zoodanige oplossing kunnen geven, dat het altijd uitkomen moest, even als de Priesters van Delfos: dan de man was dood eerlijk of oliedom. In allen geval was onze koster het middel, waardoor de aanslag avorteerde, en verdiende daarom zoo goed in den toren te prijken als *Jantje*; zij konden dan een *Duo concertant* spelen, tot vermaak van het algemeen. Welke eer gemeld *Jantje* nu ook te beurt gevallen zij, en dat wel *à titre onereux* voor den Koster, het is altoos jammer dat de geschiedenis zijnen familienaam niet bewaard heeft, want wij zouden, een van allen, zeer wel van zijne nakomelingschap kunnen wezen, en welke pretentie hadden wij dan misschien nog niet! Daar is wel eens reis een doctor *membre de la légion d'honneur* geworden, omdat hij, ter bekwamer tijd, zeker generaal een lavement had toegediend; het is toch wat anders te zeggen, afstammeling van *Jantje* te wezen, of van den Koster, indien men ieder regt had laten wedervaren. — Enfin, hebben is hebben, maar krijgen is de kunst.

Waren de Sluizenaars blijde, dat alles in dier voege was afgeloopen, *du Terayl* stond het geheel anders geschapen; de man berstte van spijt, want had men naar hem willen luisteren, Sluis was zoo zeker in der Spaansche handen, als iets zeker zijn kan. De bruggen neer, de poorten open, het volk er voor, en nog niet durven binnentreden! iets dergelijks is wel nooit beleefd. Ook in de residentie van den Aartshertog gekomen zijnde, gaf hij zich naauwelijks tijd een paar schoone kousen aan te trekken, en den slijk uit zijne kleederen te wrijven; terstond vloog hij ten hove. Hier werd het geval breedvoerig verhaald, en de kleinhartigheid der krijgslieden in alle hare uitgestrektheid ontwikkeld. *Albertus* sloeg, van boosheid, met de vuist op tafel, en *Isa*

bella moest *drinken voor den schrik.* (Nu heb ik toch opgepast dat ik van geene zenuwen sprak.) Voor de Vlamingen liep het maar zeer zot af, want *Albertus*, even als zeker schoolmeester, die de kleine jongens afranselt, als de groote het verpeuterd hebben, durfde de Franschen en Spanjaarden niet te lijf, maar liet eenige Nederlandsche krijgsbeambten vatten, en ter dood rigten. Te minder viel dit in den smaak der Vlamingen, daar zij bemerkten, dat geen' buitenlander iets onaangenaams te beurt viel. De aanverwanten van de onthalsden moeten zich denkelijk hebben laten verluiden, dat zij plan hadden om *du Terayl*, voor zijne moeite, behoorlijk te betalen, ten minste verkoos zijn edelheid van zich uit het gedrang te houden, en marcheerde weder naar Frankrijk. Daar zoo wel als elders, had hij nog onderscheidene *curieuse* ontmoetingen, en bragt het met zijne Pyotechnia zoo ver, dat hij eindelijk te Geneve, tegen het zwaard der hooglofferlijke geregtigheid, zijnen kop verspeelde.

Uit het gelezene blijkt nu genoegzaam de waarheid van hetgeen ik, in het begin, zeide, namelijk. dat alles zoo is, omdat het zoo zijn moest. Bekend met de omstandigheden, en met de zamenvloeijing der medewerkende oorzaken, zal men gemakkelijk bevroeden, dat Sluis in der Spaanschen handen niet kon vallen. en zij, daardoor, geen meester konden worden van den linkeroever der Schelde. Ik gevoel nu ook tevens het uitgebreide nut der inleidingen, want niet alleen heb ik nu iets verteld, maar ook iets bewezen.

In de hoop van ook eens te vertellen hoe kaal *Pontecoulant*. in later tijd. van de reis kwam. met Staats-Vlaanderen te willen veroveren, bedank ik, voor het tegenwoordige. elk voor zijne goedgunstige aandacht, en wensch en *du Terayl*, en den Jezuit (want men mag toch geenen haat dragen). en *Jantje* en den Koster, en *Reintje de Kakkerlak*, en al die toen geleefd hebben, dat zij, daar waar zij nu zijn, het wel mogen hebben.

HET ZIJ ZOO.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 26sten, het Schip Agenoria, Kapt. W. van der Kolff, van Rotterdam.

Den 27sten, de Nd. Am. Brik Cashier, Kapt. J. Parson, laatst van Cayenne.

ADVERTENTIEN.

Administrative Politie.

De Adsistent ten Barele van den Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*, meer in het bijzonder voor de Administrative Policie, brengt, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ter kennisse van elk en een iegelijk wien zulks aangaat, dat overeenkomstig de bepalingen voor de Plaatselijke en Landelijke Policie (vervat bij Publicatie van 19/25 November 1828, Gouvernements-blad van dat jaar, sub No. 17), de *GENERALE SCHOUWING over de zindelijkheid en het onderhoud der Straten, ter breedte van vijftien voeten voor ieder Huis, het doen beleggen derzelven met Schulpen, en over het opdelven der Slooten en Trenzen of Trekkers, ter breedte van twee en een half voet*, zal worden aangevangen op Woensdag den vijftienden October eerstkomende, en dat voor zoo verre aangewezene bepalingen bij dezelve schouwing niet mogt zijn voldaan, tegen de nalatigen zal worden geägeerd, als zal bevonden worden te behooren.

De Adsistent voornoemd,
J. BROMET.

(40055) Ons Zoontje, WIJNAND SCHOTBORGH, voor 22 Weken geboren, is heden overleden.

Paramaribo, den 28 September 1834.

R. H. ESSER,
C. ESSER,
geb. SCHOTBORGH.

Opregte Eau de Cologne.

Ik ondergeteekende, door verscheidene personen opmerkzaam gemaakt zijnde, dat vele *schadelijke nagemaakte* EAU DE COLOGNE, op naam van FARINA, voor echt verkocht wordt, zonder dat de vervaardigers het minste regt op deze Firma hebben, vind mij daardoor verpligt het geëerde Publiek opmerkzaam te maken op mijn Etablissement te *Amsterdam* (JOHN MAVOR STILL, in de *Oude Teertuinen*, bij de *Slijpsteenen*, N°. 35), en hetzelve, bijzonderlijk mijne echte waar, aan te bevelen, welke door scheikundige onderzoekingen als zoodanigen is bewezen te zijn, en waardoor mij ook de gunst van verscheidene Mogendheden (*Nederlandsche*, *Groot Brittanjes* en *Pruissische*) is verleend geworden, om *Hoogstderzelver Wapens*, als uiterlijke teekenen voor mijn Huis te voeren, om daardoor het bedrog met het *vervalschte en schadelijke* KEULSCH WATER voor te komen.

C. F. MARIA FARINA.

NB. Doet ook in *Wijnen*, *fijne Liqueuren*, *Eau double des Carmes*, *Haarlemmer Olie* en alle soorten van *versche Minerale Wateren*. (40041)

(40054) ☞ Woensdag, den 1sten October e. k., des namiddags om 4 uren, zal de laatste *BOEKEN VENDU* van de ondergeteekenden plaats hebben, ten huize van den Heer J. B. LOUZADA SR., aan de *Heerenstraat*. — Deze Boeken zijn die, welke voorkomende in de 1ste, 2de en 3de Suplement, waaronder *Fransche*, *Engelsche* en *Hoogduitsche* WERKEN zijn van de beroemdste Auteurs.

Paramaribo, 29 September 1834.

SALOMON DEL CASTILHO & Co.

(40053) GEBROEDERS REELFS, zullen op Woensdag den 1sten October 1834, des morgens 9 uren, in het Huis aan de *Watermolenstraat*, La. A. N°. 134, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, doen verkoopen:

Boter; zoetemelksche en komijne Kazen; Hammen; ½ tonnen Rookspek; Haring; Aardappelen; Gort; Broodsuiker; zoete-, patent- en lijn Olie; vaatjes Loodwit; Souching en groene Thee; Pijpen; Spijkers; Schoppen en Houweelen; geelhechte Houwers; Jenever; cognac en witte Brandewijn; Roode Wijn in oxhoofden en in kisten; Madera Wijn bij het dozijn; Bier en Azijn in oxhoofden; — Satinet; Dril; Diemet; Cambricks; Jaconet; Chirting; wit Salempoeris; Meubelchits; Calico; Huismans en fijne Linnen; witte en gekleurde Doeken; katoene en garen Kousen en Sokken; Glas- en Aardewerk, enz.

Schoenen Magazijn

VAN

M. J. Coster.

Aangebragt per de laatst gearriveerde Schepen, een extra goed assortiment Schoenen à ƒ 2 het paar; dito heele fijne en Pompschoenen à ƒ 3; fijne Mans Laarsen met of zonder koperen hielen à ƒ 9; fijne Merinossche Dames Schoenen à ƒ 2,50; dames-, meisjes-, Kinderschoenen en Laarsen tot verminderde prijzen; fijne Engelsche Rokken van ƒ 30 tot ƒ 40; MODEWAREN; STUKGOEDEREN; versche Kassere Provisien; Zeeuwsche Aardappelen à ƒ 2 de mand; beste Kistwijn à ƒ 6 het dozijn; dito extra oude Maderawijn à ƒ 15 het dozijn; en vele Goederen meer tot de MINSTE PRIJZEN. (40057)

Gebrs. Bronkhorst

hebben per de laatst aangekomene Schepen ontvangen, en bieden tegen *contant*, te koop aan:

Aardappelen in groote manden à ƒ 1,75; Ham à 30 cents per ℔; Saucijs de Bologne; Paterstukken; Saucijsjes; Worst; Rolpens; Stoom Broodsuiker à 30 cents per ℔; dubbelde Raffinades à ƒ 2; Genua en Patent Olie; Wijn Azijn; Specerijen; Drooge Vruchten; Kandij en Sago.

Een assortiment Mans Schoenen van ƒ 1,75 tot ƒ 5; Engelsche Laarsen met en zonder koperen hielen à ƒ 8; Dames Schoenen à ƒ 2, extra fijne Engelsche Rokken à ƒ 35; een assortiment Mans en Jongens Hoeden.

Een assortiment Stukgoederen; Plantagiebenoodigdheden; Dranken, waaronder extra Kistwijn à ƒ 25 de kist, van 48 flesschen, enz. (40056)

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip Vrieslands Welvaren, Kapt. D. F. van Veen. — Adres bij Gebr. Reijns. — Sluit 2 October.

Het Schip Alida, Kapt. F. D. Doornbos. Adres bij Gebr. Reijns. — Sluit 5 October.

Het Schip Amsterdam, Kapt. Boy Jansen. — Sluit 5 October. — Adres bij Gebroeders Reijns.

Het Schip Hendrika, Kapt. Klaas Barend de Weerd. — Sluit 15 October. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip Amsterdam, Kapt. C. Abrahamsz Jr. Sluit 1 November. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip de jonge Gerbrand, Kapt. R. C. Jaski. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit ultimo dezer. — Is voorzien van een Polis van 3½ pCt.

Het Schip Harmonie, Kapt. A. van der Mende. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 15 October.

Het Schip Maria, Kapt. J. J. Remkes. — Adres bij Legsner & Scheffer. — Sluit 14 November.

Het Schip Antonia, Kapt. E. Speelman. — Adres bij Legsner en Scheffer.

Het Schip Edams Welvaren, Kapt. H. Rolff. Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 25 Octob.

Het Schip Paramaribo, Kapt. J. C. Töoper. Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 22 October.

Naar Rotterdam:

Het Schip Alexander, Kapt. A. S. Cassie. Adres bij J. M. Samson. — Sluit 14 October.

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik Agile, Kapt. W. A. Parson. Adres bij M. A. Keijser.

Naar Gloucester:

De Nd. Am. Brik Sara Ann, Kapt. C. Fitz. Adres bij de Wed. J. van Praag.

Naar Demerary:

De Sloep Harrit, Kapt. P. D. Corbière. — Adres bij M. M. Curiel. — Sluit 4 October.

De Schoener Eliza, Kapt. Capel. — Adres bij M. M. Curiel.

Hoogsten Waterstand

AAN DE FORTRESSE *NIEUW AMSTERDAM.*

	's morgens. u. m.	's namiddags. u. m.
30. Dingsdag.	4—08.	4—52.
1. Woensdag	4—55.	5—16.
2. Donderdag	5—58.	5—56.
3. Vrijdag	6—16.	6—55.

☞ Als het aan de Fortresse *Nieuw Amsterdam* hoog water is, dan is zulks aan *Paramaribo* 14 minuten *later*.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.